

تاریخچه قدمت احداث باغات گهر کلانی و عبدویی

جهانگیر عباسی

روشن کنند نمی‌توانند و به هم دیگر می‌گویند از قهر معجزه جد سیده فاطمه است به‌ناچار می‌روند تا او را بیاورند در جوابشان می‌گویند من دیگر نمی‌آیم شماها بروید؛ اما هر دو ماشین‌ها روشن می‌شوند منتها باز هم او را نمی‌برند و می‌روند عروس را از روستایشان بیاورند در موقع برگشتن به صحرائی دشت برم که می‌رسند با توجه به این که فصل باران نبوده یک‌مرتبه لکه‌های ابری در آسمان نمایان می‌شوند و فوراً باران شدیدی می‌بارد و همه‌جا آب فرامی‌گیرد و در رودخانه سیل جاری می‌شود بستگان داماد و همراهان عروس می‌کوشند که هر طوری شده از رودخانه عبور کنند در میان رودخانه که می‌رسند وسایل عروس را آب می‌برد و حتی نزدیک بوده عروس و داماد و چند نفر دیگر را آب ببرد بازهم همه می‌گویند یا خدا یا پیغمبر یا علی یا ابوالفضل و یا جد سیده فاطمه خلاصه همه با تن و لباس خیس شده به‌سختی از سیل رودخانه عبور می‌نمایند و از خطر غرق شدن نجات پیدا می‌کنند یک نفر دوان‌دوان می‌رود نزدیک سیده فاطمه و استمداد می‌طلبد ایشان می‌گویند به امر خداوند و حرمت جدم رسول... خطر جانی در پیش نیست همچنان سیده ماه بی‌بی هم مانند خواهرانش صاحب کرامات و معجزاتی بوده‌اند در حال حاضر بنا به تقدیر روزگار تنها دو نفر دختر از نسل این طایفه سادات جلیل‌القدر در روستای کلانی زنده هستند. ضمناً به‌احتمال‌قوی حفاری حوضچه‌های کارخانه شیرپزی توسط سید یا میر لطیف در قدیم انجام گرفته است؛ در پایان با عنایت به شرح مطلب فوق می‌طلبد که از طریق مسئولین شهرستان کازرون نسبت به تأمین بودجه برای ساخت جاده دسترسی یا آتش‌بر به باغات گهر کلانی و عبدویی و مرمت کانال آب چشمه تنگ رزنا، آب‌انبار ساروجی، بازسازی و خاک‌ریزی و دیوارچینی محدوده سرو قطور و کهن‌سال کلانی اقدام عاجلی مبذول فرمایند. قابل توجه متأسفانه به علت غفلت و بی‌توجهی در امر ایمنی و حفاظت در مقابل خسارات مخصوصاً آتش‌سوزی در تابستان سال گذشته و همچنان در مورخه ۱۴/۳/۹۶ به‌طور سهوی دو قسمت عمده از باغات گهر کلانی طعمه حریق گردید و حاصل دست رنج ده‌ها سال باغداران و رویش و پوشش گیاهان طبیعی و جنگلی به کلی در شعله‌های آتش سوخت و نابود گردید به‌این‌علت دل‌ها غمگین، روح‌ها افسرده، دست‌ها تهی و چشم‌ها اشک‌بار گردیدند همگان مخصوصاً کودکان و نوجوانان از خوردن انواع میوه‌های طبیعی آن محدوده تا سال‌های بعد محروم شدند.

داشته‌اند در قبرستان گهر و روستاهای عبدویی و کلانی و کل یا تنگ عبدویی تعدادی قبر سادات وجود دارد که در سنگ‌نوشته‌های قبر آن‌ها گواه بر عرایض این حقیر کمترین است به امر خداوند یکتا که حرمت و فضیلت، معجزات و کرامات وافر و بی‌پایم اعظم حضرت محمد(ص) و آل طاهرینش عطا فرموده نودگان آن بزرگواران هم در بین اهالی روستاها همان خصلت و کرامات را دارا بوده و هستند علاوه بر مردانشان مرحومین سیده شاه بی‌بی، ماه بی‌بی و بی‌بی فاطمه در دوران زندگی و حیاتشان در روستاهای کلانی عبدویی و گرگنا بی‌اندازه مورداحترام اهالی بوده و می‌باشند برای اطلاع شدن از رخ‌داده‌های گذشته در موقع فوت مرحومه سیده شاه بی‌بی زمانی که جنازه او را از باغات گهر به روستای کلانی حمل می‌کرده‌اند در مسیر حرکت از دور و نزدیک صدای الله‌اکبر و صلوات خارج از جمع حاضرین بگوش می‌رسیده روی‌هم‌رفته پس از غسل دادن و کفن کردن و نمازخواندن بر جنازه آن مرحومه بعد از خاتمه تلقین در حضور جمع حاضرین یک‌مرتبه به‌طور ناگهانی جنازه‌شان ناپدید گشت بازهم مجدداً از اطراف قبرستان صدای تکبیر الله‌اکبر و صلوات بگوش می‌رسیده از این اتفاق غیرمنتظره به‌ناچار روی قبر را پوشانده بودند و حال هم سنگی بر روی قبرشان به یادگار گذاشته‌اند همچنان در موقع حیاتشان اکثر مایحتاج زندگی و مواد خوراکی‌شان به‌طور غیبی برایشان فراهم می‌شده و حتی خواهر دیگرشان سیده بی‌بی فاطمه روزی به خانه همسایه می‌رود آن دوران مواد خوراکی کم بوده صاحب‌خانه مقداری گوشت برای پخت در قابلمه روی اجاق آتش گذاشته صاحب‌خانه بلافاصله قابلمه آب‌گوشی را از روی اجاق آتش بر می‌دارد و در جای دیگر پنهان می‌کند بعد از گذشت زمانی کوتاه یک‌مرتبه صدای شنیده می‌شود زن صاحب‌خانه بلند می‌شود که ببیند چه شده سیده فاطمه می‌گوید بنشینن قابلمه آب‌گوشی ریخت روی زمین با توجه به اینکه اصلاً قابلمه را ندیده بود و رخ داد دیگر اینکه در یک تابستان یک نفر برای زندگی مشترک می‌خواسته عروسی نماید چون عروس در محل دیگری بوده بستگان داماد خواسته‌اند بروند خانم عروس را بیاورند سیده فاطمه می‌آید که همراه آن‌ها برود چند نفر با رانندگان به او می‌گویند جا نداریم او هم با ناراحتی و افسرده‌خاطر برمی‌گردد و زیر لب آرام، آرام چیزی می‌گفته آن‌ها به رانندگان می‌گفته‌اند ماشین‌ها را روشن کنید تا برویم عروس را بیاوریم راننده‌ها هر چه می‌کنند که ماشین‌هایشان را

در ضمن در کنار دهانه هر یک از دخمه‌ها یک حوضچه یا تین سنگی برای مصرف آب‌ها در قدیم ساخته‌اند جالب‌توجه این است که این دخمه‌ها و یا حوضچه‌های آبی سنگی حدوداً در یک خط افقی قرار گرفته‌اند و آبشان هم سرریز نمی‌شوند توسط باغداران یک نفر نماینده تعیین می‌کنند تا هر روز در ساعت معین آب لازم را به‌اندازه تعداد نفرات خانه‌ها در هر کومه تحویل آورنده آب بدهد و در خاتمه تقسیم آب دهانه دخمه‌ها را به‌وسیله پوشش حفاظتی می‌بندد تا روز بعد و در ساعت مقرر در موقع تقسیم آب مجدداً راه هر دخمه را باز می‌کند و آب لازم را تحویل حمل‌کننده یا آورنده آب می‌دهد همچنان نسبت به چشمه‌سار تنگ رزنا و کانال سنگی و آب‌انبار ساروجی و درخت سرو بلندقامت و قطور کهن‌سال کلانی شرحی و مطلبی جداگانه تحریر می‌دارم امیدوارم مقبول نظر خوانندگان واقع شود در امتداد مطلب برای روشن شدن مهاجرت نسل و اصالت سادات درنده و بورنجان که از نواده‌های خاندان مطهر و پاک رسول(ص)، حضرت علی(ع) و اولادان ایشان هستند این طایفه سادات و یا میر بنا به عللی از روستاهای درنده و بورنجان مهاجرت کرده‌اند و در روستای عبدویی ساکن شدند.

این طایفه سادات در احداث باغ و غرس نمودن درختان میوه‌دار تبحر خاصی داشته‌اند و در قسمت اعظم باغات گهر کلانی و عبدویی آن‌ها هم باغ

نگهداری، تعمیرات سالانه و خطرات آتش‌سوزی سال‌ها است که بزرگ‌ترین مشکل پیش رودراند قابل‌توجه حدود ۲۰۰ نفر از اهالی کلانی و عبدویی در محدوده گهر کلانیت و نحوه و آداب مصرف آب از گهر دو کارگاه یا کارخانه شیرپزی سنگی وجود دارد که در نزدیکی کومه زار محل نشیمنگاه فصلی قرار گرفته‌اند که از قدیم مورد استفاده باغداران است یکی از کارگاه یا کارخانه متعلق به مرحوم کربلایی اسماعیل و دیگر شرکا است و کارخانه دیگر متعلق به کربلایی خان بابا فرزند کمال ابن گنجی برازجانی از طایفه کمال‌زار و دیگر شرکا بوده و حال هم وارث آن‌ها هر سال در موقع شیرپزی بر کار پختن شیره نظارت دارند در کل ساختن این دو کارگاه یا کارخانه سنگی از این‌قرار بوده که استادکاران و سنگ تراشان ماهر با ابزار و آلات سنگ‌تراشی زمان قدیم در روی تخته‌سنگ‌های بزرگ و یکپارچه چند حوضچه متصل به‌هم به ابعاد مختلف در مدت‌زمان زیادی حجاری و حفاری نموده‌اند قدمت ساخت این حوضچه‌ها یا تین‌های سنگی بیش از یک هزار و اندی سال است.

از طرفی در محدوده باغ‌ها در روی تخته‌سنگ‌های یکپارچه چندین حوضچه یا تین سنگی به‌منظور جمع‌آوری و نگهداری آب باران برای استفاده و خوردن حفاری نموده‌اند که معروف‌ترین و بزرگ‌ترین آن‌ها تین یا حوضچه سنگی مربوطه به سید یا میر لطیف درنده بورنجان است که در آنجا باغ داشته است و قدمت آن بیش از چهارصد و اندی سال است در پائین باغ‌های گهر تنگی بنام تنگ گرم سه چشمه‌سار دخمه‌ای نمناک به نام‌های خدایی، شلک و چورک وجود دارند آب آن‌ها از لابه‌لای تخته‌سنگ‌ها به‌صورت نم و رطوبت و قطرات زلال و گوارا در داخل دخمه‌ها و یا گودال‌های بزرگ سنگی می‌ریزند در سال‌های پربرف و بارانی آب آن‌ها زیادتر می‌شوند و در سال‌های کم‌بارانی، کم‌تر می‌شود طریقه استفاده و مصرف آب ذخیره‌شده این سه حوضچه‌ها از این‌قرار است:

- (الف) در دخمه یا غار سنگی خدایی مخصوص نوشیدن یا خوردن باغداران است.
- (ب) آب ذخیره‌شده در دخمه یا غار سنگی شلک مخصوص شست و شوی ظروف و وسایل زندگی و استحمام است.
- (پ) آب ذخیره‌شده در دخمه یا غار سنگی چورک مخصوص وسایل جانی و خوردن چهارپایان و گله گوسفندان است.

تاریخچه قدمت احداث باغات گهر کلانی و عبدویی و ساخت کارگاه یا کارخانه سنگی حوضچه‌های حفاری شده جهت پختن خوشه‌های انگور رسیده برای تهیه شیره در فصل پاییز و نحوه و آداب مصرف آب از سه دخمه یا حوضچه سنگی در محدوده باغات کوه برفی... در بلندی شرق و شمال روستاهای کلانی و عبدویی در قامت بلند و دامنه کوه برفی که ارتفاع آن حدود ۲۸۵۰ متر است. باغ و بوستان دیمی میوه‌دار اعم از تاک (رز یا مو) و چندین نوع انجیر، عناب، بادام شیرین، انار، گردو، گللابی و هر که میوه آن درخت همانند گللابی است میوه درخت هر سفت و بر است و دورتر می‌رسد لاکن در مهر و آبان ماه به‌راحتی قابل‌خوردن است طبق نقل و قول کهن‌سالان که از چند نسل پیش زبان به زبان به ماها رسیده و همچنان تاریخ سنگ‌نوشته‌های روی قبر مرحومان اسیر، یا خشتگان در خاک در گهر و یا در روستا قدمت احداث باغ‌های عبدویی و کلانی حدوداً به بیش از یک هزار و اندی سال می‌رسد. وسعت محدوده باغ و بوستان‌های موردبخت در قدیم بیش از سیصد هکتار بوده و هم‌اکنون طبق آثار حصارهای کشیده شده و کپه‌های سنگ جمع‌آوری‌شده حدوداً یک‌سوم از آن‌ها سبز و باقی‌مانده راه دسترسی به باغ‌های کوهستانی و صعب‌العبور است باغداران فعلاً باالاجبار از بین صخره‌ها و تخته‌سنگ‌های هولناک و کناره دیوار کوه‌های عظیم در چند تنگ یا شیب‌های تند صعب‌العبور سربالایی‌های خطرناک و مرگبار عبور می‌نمایند و در نهایت با مشقت و خستگی خود را به باغ‌هایشان می‌رسانند در قدیم استادکاران و سنگ تراشان ماهر دیوارساز و یا حصارکش به‌وسیله ساختن دیوار سنگی و درج‌های صعب‌العبور با تراشیدن صخره‌ها به‌صورت پلکانی حدوداً ۵ کیلومتر راه مالرو را که تا باغات گهر امتداد دارد ساخته و درست کرده بودند خلاصه طول این ۵ کیلومتر راه صعب‌العبور با بیست کیلومتر راه هموار و مناسب برابری می‌کند در حال حاضر متأسفانه به‌مرور زمان خیلی از مسیر راه تخریب و یا خراب گردیده اکنون که در مایحتاج زندگی امروزه وسیله‌های نقلیه کارساز و برقرار گردیده برای تسهیل در کارها باید فکر مناسبی کرد در کل به علت نبودن جاده مناسب آتش‌بر و غفلت‌ها و آتش زدن علف‌ها و شاخه‌های هرز خشکیده تا به حال ده‌ها بار قسمت‌هایی از باغ‌ها و جنگل‌های محدوده گهر طعمه حریق گردیده و خسارت‌های جبران‌ناپذیری به طبیعت و باغداران وارد شده از طرفی هم باغداران برای ایاب و ذهابشان جهت سرکشی،

مهندس مؤذنی، کارشناس مکانیک و برق خودرو

روش صحیح چیست؟
ابتدا سوئیچ را ببندید سپس سربارتی منفی را بردارید (اگر بجای منفی مثبت را بردارید لحظه جدا شدن جرقه بیشتری می‌زند و این یعنی شوک به تغذیه ECU ها وارد می‌شود). حال می‌توان بی‌هیچ مشکلی کانکتور هر یک از ECUها جدا کرد. ضمناً توجه داشته باشید وقتی کانکتور یک ECU را جدا می‌کنید نباید دست روی پایه‌های کانکتور آن بکشید چون الکتریسیته ساکن بدن می‌تواند به‌سادگی باعث سوختن مدار ECU بشود.
چرا نباید برای تست جرقه وایر شمع آن را به بدنه اتصال دهیم
وقتی وایرها را از سر شمع‌ها می‌کشید و برای امتحان برق ارسالی به سر شمع‌ها توسط وایر مربوطه به بدنه جرقه ایجاد می‌کنید، ممکن است که مقدار جریان نا به‌هنگام غیرقابل‌کنترلی را در ثانویه کوئیل ایجاد کنید.
برق ثانویه کوئیل با برق ثانویه کوئیل با برق سیم‌پیچ اولیه آن دارای تأثیر متقابل هستند. سیم‌پیچ اولیه کوئیل نیز خود را مستقیماً از ECU می‌گیرد. این کار ممکن است موجب ایجاد نوسانات برق در شبکه برق خودرو و آسیب رسیدن به قسمت‌های حساس (تمامی کنترل یونیت‌ها) به‌خصوص ECU اثر کتور شود. در صورت تمایل به چک کردن برق سر شمع‌ها از یک شمع فیلر گیری شده یدک استفاده کنید.

داشت. ۷۰ درصد تلفات جانی در تصادفات رانندگی در اثر ضربه‌مغزی رخ می‌دهد. با بستن کمربند آن از جلوگیری کنیم.
خطرناک‌ترین زمان رانندگی در روز بین ساعت ۲ تا ۴ بعدازظهر و ۶ تا ۸ صبح است. در این زمان بدن انسان به‌طور طبیعی دچار کاهش انرژی می‌شود. استفاده از کمربند ایمنی، صدمات وارده به ناحیه سر را در بزرگ‌سالان بیش از ۵۰ درصد و در کودکان تا ۲۵ درصد کاهش می‌دهد.
هنگام روشن نمودن کولر حتماً توقف نموده و در سربالایی‌ها طولانی و توقف زیاد کولر را خاموش کنید. سوراخ کردن فیلتر هوای نو هنگام تعویض سبب وارد شدن ذرات گردوغبار به موتور شده و صدمات جبران‌ناپذیری دارد.
کازهای را که باید در کار با ای سی یوها بر روی خودرو بدانیم و رعایت کنیم
۱. هیچ‌گاه سوئیچ باز، کانکتور رله دوپل را جدا نکنیم. ۲. هیچ‌گاه سوئیچ باز، سر باتری را بر نداریم. ۳. هیچ‌گاه سوئیچ باز، کانکتور ECU را جدا نکنیم. زیرا هر سه مورد فوق باعث می‌شود به تغذیه ECU شوک وارد شده و یک یا چند IC از برد آن بسوزد. مثلاً یک مورد داشتیم که IC کوئیل روی برد سوخت و دیگر شمع‌ها جرقه نمی‌زدند. این مسئله حتی ممکن است منجر شود که ECU کاملاً بسوزد.

بیشتر بدانید هواگیری رادیاتور

در سرعت ۱۲۵ کیلومتر مصرف سوخت تقریباً دو برابر می‌شود. اگر با ۱۲۵ کیلومتر برانید دو برابر وقتی که ۸۰ می‌رانید هزینه سوخت دارید. برای روشن کردن خودرو از فشار دادن مستمر پدال گاز خودداری نمایید. در شروع باران لغزندگی سطح معابر چند برابر می‌شود. در برابر هر ۱۰ کیلومتر سرعت در ساعت، در شب و در عمق بینایی معادل ۶ متر از عمق بینایی کاسته می‌شود. در شب ۱۶ کیلومتر کمتر از سرعت خود در روز حرکت کنید. ضدیخ فقط برای زمستان و فصل سرما نیست چراکه ضدیخ دارای خاصیت ضد جوش و ضد خوردنگی نیز هست. وجود کپسول آتش‌نشانی با حجم مناسب در خودرو ۱۰۰ درصد الزامی است. اگر تأیر خودرو در سرعت ۸۰ کیلومتر در ساعت ۱۰۰ درصد کارکرد داشته باشد در سرعت ۱۳۰ کیلومتر در ساعت ۴۰ درصد سایز زودرس خواهد بالا می‌برد.

- هر بار که هرکدام از شلنگ‌های رادیاتور را به هر دلیلی از جا درآوریم و مقداری آب رادیاتور خارج شود، می‌بایست آب کسر شده را در اولین فرصت جبران نمود (البته زمانی که خودرو خاموش است) برای این کار می‌بایست مخلوطی از آب مقطر (رادیاتور) و ضد یخ با نسبت یک‌به‌پنج تهیه کنید. در ادامه می‌بایست درب محفظه انبساط را باز کرده و مخلوط موردنظر را درون آن بریزیم. اما اگر هواگیری صحیحی صورت نپذیرد بی‌شک سیستم خنک‌کننده کارایی مناسبی نخواهد داشت و به‌زودی مشکلاتی نمایان خواهد شد که باعث دردرس برای شما می‌شود!
- پس به روش صحیح هواگیری نماییم.
- روش هواگیری رادیاتور پژو ۲۰۰۶:**
قبل از هواگیری باید خودرو خاموش و خنک باشد. ۱. برای این کار ابتدا هواکش خودرو را باز نموده و کنار می‌گذاریم.
۲. سپس درب مخزن آب را باز کرده و مخزن را پر از آب رادیاتور نماییم.
۳. سپس پیچ هواگیری پلاستیکی روی شیلنگ بخاری را باز کرده تا کاملاً
آب بدون حباب از آن خارج شود سپس پیچ را در محل خودش سفت می‌کنیم.
۴. بعد از آن سراغ پیچ فلزی از نوع ال‌تی (در بعضی از تیپ‌ها پلاستیکی است) می‌رویم و آن را شل نموده تا زمانی که آب بدون حباب خارج شود.
۵. در این زمان حین هواگیری آب مخزن را مجدداً پر می‌کنیم سپس زمانی که آب مخزن تا محل علامت حداکثر آن رسید پیچ را سفت می‌کنیم.
نکته: پیچ را زیاد محکم سفت نکنید زیرا باعث بریدن پیچ می‌شود.
۶. بعد از پایان کار درب مخزن آب را بسته و خودرو را روشن نموده و محل اتصال را چک کرده که نشتی آب نداشته باشد.
علل گرم بودن موتور
۱. شل بودن تسمه
۲. پروانه (شکستن، برعکس بستن)
۳. خرابی ترموستات (گیرکردن)
۴. نامیزان بودن دلکو (نامیزانی پلاستین و خرابی شمع و تک کار کردن از جرقه)
۵. کم بودن آب
۶. رسوب بستن رادیاتور
۷. نامیزان بودن کاربراتور یا جادیدا انژکتورها
۸. گرفتگی آگزوز (مخزن کاتالیست و سوراخ بودن

